

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **T. R.**
státní příslušnost Nepálská federativní demokratická republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců, 739 51 Vyšní Lhoty 234
zastoupen Mgr. Bc. Petrou Zakaria, advokátkou sídlem 28. října
3390/111a, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2023 č. j. OAM-397/DS-D03-D09-2023,
ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

podle článku 18 odst. 1 písm. d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, je Rumunsko. Ve výroku je dále uvedeno, že toto rozhodnutí je v souladu s § 11 odst. 2 věty druhé zákona o azylu rozhodnutím podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

2. Žalobce namítal, že v jeho případě nelze přistoupit k předání do Rumunska, neboť by mu tím byla způsobena závažná újma, vzhledem k tomu, že v Rumunsku podmínky uprchlických středisek a táborů připomínají spíše podmínky tábora nucených prací. V žalobě tvrdil, že v uprchlických zařízeních v Rumunsku panují otřesné a nelidské podmínky. Pomine-li špatnou hygienu, kterou rumunské orgány nijak neřeší, musí se pozastavit nad naprosto nepřijatelným přístupem personálu rumunských zařízení pro cizince, kde jsou takřka na denním pořádku nucené práce, např. všemožné uklízení prostor celého zařízení či nucené odklizení sněhu v mrazu. Žalobce v žalobě dále tvrdil, že ani nedostával přiděly jídla, což je velmi časté a cizinci běžně dlouhodobě hladoví a jsou tak ještě náchylnější vůči infekcím a parazitům. Nutné je upozornit i na absenci tlumočnicků v rumunských uprchlických zařízeních, která má nezřídka za následek závažné porušení práva na spravedlivý proces. S ohledem na výše uvedené je tedy nepochybné, že v Rumunsku existují systematické nedostatky stran azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v podobě nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních lidských práv Evropské unie. Jeho přemístění do Rumunska je tak v souladu s článkem 3 odst. 2 Nařízení nepřijatelné.
3. Žalobce v žalobě dále uvedl, že žalovaný nemá povinnost jej přemístit do Rumunska, neboť článek 24 odst. 1 Nařízení hovoří o tom, že členský stát může požádat o převzetí osoby zpět. Jedná se tedy o volbu každého státu, a tedy o věc podléhající správnímu uvážení pověřeného orgánu. V případě aplikace správního uvážení pak musí správní orgán předložit všechny své úvahy a důkladně vylíčit, jakým způsobem dospěl ke svým závěrům. Žalovanému vytkl, že napadené rozhodnutí takové posouzení vůbec neobsahuje. Dle žalobce se žalovaný omezil toliko na konstatování, že nemá na území České republiky žádné socioekonomické vazby a že v jeho případě ani nebyly zjištěny okolnosti hodné zvláštního zřetele. Tyto závěry žalovaného jsou dle žalobce v naprostém rozporu s obsahem spisu a skutkovými zjištěními, neboť z těch vyplývá, že jsou dány okolnosti, jež činí jeho přemístění do Rumunska nepřijatelným. Napadené rozhodnutí je pro tento deficit odůvodnění nepřezkoumatelné. V doplnění žaloby žalobce dále uvedl, že Žalovaný v odůvodnění nenaplnění čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III uvádí, že je mladý a zdravý muž, který na území České republiky nemá žádné závazky. Dále žalovaný bagatelizuje celý stav tím, že uvádí, že přemístěním by žalobci nevznikla nouze, která by byla problematická, nehrozí mu nelidské ani ponižující zacházení. Žalovaný se sice zabýval posuzováním překážky realizace přemístění, ovšem nedostál naplnění zásady materiální pravdy. Žalovaný vychází ze zastaralých a neaktuálních informací. Byl umístěn v táboře v Temešváru, které je veřejně známo svou přeplněností, nedůstojným podmínkám a špatným zacházením se žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Rumunské hnutí Dreptul la Oras publikovalo na svém kanálu komentář k podmínkám v táboře, a také fotografie ze zařízení. Dle fotografií tato centra neodpovídají ubytovacím standardům, kdy v jednom pokoji je asi 17 – 20 osob s přístupem na jednu toaletu a sdílenou kuchyni. Jejich pohyb je navíc monitorován kamerovým systémem. Žalovaný sám poukázal na absenci kvalitního tlumočení, kdy současně není

pořizován videozáznam, nýbrž pouze doslovný přepis. Opravný prostředek proti rozhodnutí soudu je možný pouze při standardním řízení, při zrychleném řízení se již bránit nelze. Žadatelé řadíci se k tzv. zranitelným skupinám mohou získat právní pomoc od nevládních neziskových organizací. Není však zřejmé, v jakém jazyce má být tato základní právní asistence poskytována. V odvolacím řízení nemají žadatelé nárok na bezplatného právního zástupce u soudu. Následně mají možnost požádat soud o ustanovení advokáta. Velkým problémem je jazyková bariéra. Tito advokáti nevyužívají služeb tlumočnicků, jen výjimečně hovoří se žadateli. Žalovaný zcela opomíjí fakt, že poukazoval na nelidské podmínky v azylovém centru v Rumunsku a na systematické nedostatky (popsány výše) v azylovém řízení, což jsou důvody, pro které se rozhodl utéct. V Rumunsku mu byl udělen zákaz vstupu na území po dobu 5 let. Z tohoto důvodu je velice pravděpodobné, že se Rumunsko jeho žádostí o udělení mezinárodní ochrany nebude vůbec zabývat a pokud ano, tak pouze na oko, aby splnilo své povinnosti vyplývající právě z nařízení Dublin III. Žalobce dále uvedl, že by rád poukázal ještě na jednu velmi důležitou skutečnost, kterou se obával doposud sdělit z důvodu nelidského a ponižujícího zacházení, a to skutečnost, že je homosexuál. Tato skutečnost je hlavním důvodem, spolu s výběrem náboženství, proč odešel z rodné země. Obrovskou nevstřícnost vůči tomuto zjištění pociťoval v Rumunsku, a hlavně pak v azylovém centru, kde byl vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení. Žalovaný se vyjadřoval k diskreční pravomoci, kdy přímo nařízení Dublin III v bodu 17 preambule tohoto nařízení uvádí, že prostor pro diskreční oprávnění vzniká zejména „z *humanitárních důvodů* a z *důvodů solidarity*, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny“. V této souvislosti pouze konstatoval, že na základě zjištěných skutečností nemá na území České republiky žádné socioekonomické vazby a ani nebyly zjištěny žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, proto žalovaný nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 AZS 222/2016-24) plyne, že pokud z okolností případů plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III ustanovení učinit. Podmínky výše popsané v azylových centrech v Rumunsku, nevstřícnost vůči jeho sexuální orientaci a strach z nelidského a ponižujícího zacházení jsou důvody hodné zvláštního zřetele. S ohledem na vše výše uvedené má za to, že měl být využit čl. 17 nařízení Dublin III a prostřednictvím tohoto diskrečního ustanovení měl žalovaný rozhodnout tak, že Česká republika je příslušná k řízení o mezinárodní ochraně žalobce.

4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, z něhož obsáhle citoval.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), ve znění pozdějších předpisů, v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 29. 3. 2023 byl žalobce zadržen při nelegálním pobytu na území České republiky a téhož dne byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, č. j. KRPT-85090-23/ČJ-2023-070022 zajištěn podle ust. § 129 odst. 1 v návaznosti na § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky v platném znění, a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty.

Ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů žalobce v systému EURODAC vyplynulo, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku dne 17. 3. 2023. S žalobcem byl proveden pohovor dne 24. 4. 2023 za přítomnosti tlumočnicka jazyka hindského. Žalobce uvedl, že je zdrav a schopen pohovoru. Z Nepálu odcestoval v říjnu roku 2022 na pracovní vízum za práci do Rumunska. V Rumunsku pracoval asi 5 měsíců a poté práci ukončil a rozhodl se pokračovat dále do Evropy, kde byl mohl v klidu žít a pracovat. Dohodl se s převaděčem z Temešváru na vycestování z Rumunska. Převaděč mu vzal pas a požadoval od něj 1 300 Eur. Na hranicích Maďarska byl zadržen policií a navrácen zpět rumunským policistům. Následně byl převezen do tábora v Temešváru, kde se seznámil s dalším cizincem a společně se rozhodli vycestovat dál do Evropy, a to do Německa nebo do Itálie. Na parkovišti vlezl do kamionu a cestoval v něm 2 dny, až byl zadržen policií České republiky. Do České republiky přicestoval asi dne 30. 3. nebo 31. 3. 2023. V Rumunsku podepsal žádost o azyl. V rumunském táboře v Temešváru strávil asi týden. Sdělil, že v táboře to není dobré. Pokoje jsou špinavé a je tam hmyz. Kuchyň byla dle jeho slov jedna pro 200 lidí. Jídlo nedostával, docházela tam sestra. Ubytovací zařízení bylo dle jeho názoru špatné. Cílem jeho cesty je Itálie nebo Německo. Cítí se zdrav a žádnou zvláštní péči nepotřebuje. Správním orgánem byl dotázán, zda v případě, že bude pravděpodobně Rumunsko odpovědné za posouzení jeho žádosti, je ochoten se do Rumunska vrátit, žalobce odpověděl, že po těch zkušenostech v práci se nechce do Rumunska vracet. V navrácení mu dle jeho slov brání špatné zkušenosti. Správní orgán dal žalobci možnost, aby doložil na podporu svých tvrzení nějaké doklady, dokumenty či jiné materiály. Žalobce zopakoval, že se nechce do Rumunska vracet.

7. Podle článku 18 odst. 1 písm. d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, členský stát příslušný podle tohoto nařízení je povinen přijmout zpět za podmínek stanovených v člancích 23, 24, 25 a 29 státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, jejíž žádost zamítl a která učinila žádost v jiném členském státě, nebo která se nachází na území jiného členského státu bez povolení k pobytu.
8. Na tomto místě soud činí závěr, že v posuzované věci byly naplněny podmínky pro postup dle citovaného článku 18 odst. 1 písm. d) Nařízení č. 604/2013, neboť bylo zjištěno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku dne 17. 3. 2023. Tuto skutečnost potvrdilo také Rumunsko, které v odpovědi na žádost žalovaného ze dne 5. 4. 2023 o posouzení své odpovědnosti za žádost o mezinárodní ochranu podané žalobcem na svém území, v odpovědi ze dne 19. 4. 2023 přijalo svou odpovědnost za žalobce na základě článku 18 odst. 1 písm. d) citovaného nařízení a uznalo svou příslušnost v posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. V daném případě tak byla správně určena příslušnost Rumunska dle článku 18 odst. 1 písm. d) Nařízení č. 604/2013. V souladu s článkem 3 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013, není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu,

pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III., aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

9. Za situace, kdy byla verifikována místní příslušnost Rumunska k rozhodnutí o podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, zabýval se žalovaný v souladu s citovaným článkem 3 Nařízení skutečností, zda v případě Rumunska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení a tyto neshledal. Žalovaný vycházel z Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022, týkající se azylového systému v Rumunsku, kterýžto dokument je součástí správního spisu. V této zprávě je popsán průběh řízení o mezinárodní ochranu v Rumunsku, kompetentní orgány řešící azylové žádosti, právní základ azylového systému, poskytování právní pomoci žadatelům, možnosti odvolání, právní pomoc, ubytování v azylových střediscích, kontakt s nevládními organizacemi, materiální podmínky včetně hodnocení azylových středisek, právo na tlumočníka, přístup k práci, studiu, zdravotní péči a další. V daných souvislostech soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 117/2018-26, v němž NSS uvedl, že v případě členských států EU je předpoklad dodržování základních lidských práv, a tudíž s tím související předpoklad neexistence systémových nedostatků. Jak plyne z rozsudku NSS č. j. 5 Azs 229/2016-44, tato skutečnost sama nepostačuje pro vyloučení domněnky existence systémových nedostatků, nýbrž je nutné dále v intenzích uvedeného rozsudku, aby si správní orgány zajistily další podklady, které důvěryhodně vypovídají o stavu dodržování lidských práv a vylučují riziko nelidského či ponižujícího zacházení dle článku 3 odst. 2 citovaného nařízení pro žadatele o mezinárodní ochranu, který má být do příslušného členského státu přemístěn a objektivně je vyhodnotit.
10. Soud nesouhlasí s námitkou žalobce, že by se žalovaný existencí systémových nedostatků zabýval nedostatečně. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl zjištění z Informace OAMP ze dne 26. 7. 2022, týkající se azylového systému v Rumunsku a současně konstatoval, že na úrovni Evropské unie, a to ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva či Soudního dvora Evropské unie, nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí či doporučení pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Stejně tak ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferů žadatelů o mezinárodní ochranu do Rumunska. Soud proto ve shodě s žalovaným dospěl k závěru, že Rumunsko je nutno nadále považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a neexistují závažné důvody se domnívat, že by v uvedeném členském státě docházelo k systematickým nedostatkům v řízeních o žádostech o mezinárodní ochranu takové intenzity, které nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení dle článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. Žalobce, který jak plyne z jeho výpovědi, byl v azylovém řízení v Rumunsku v Temešváru toliko týden, obecně prezentoval pouze výhrady k čistotě v ubytovacím zařízení a stravě. O tom, že je údajně homosexuál se nezmínil ani náznakem. Z těchto obecných tvrzení ani z dalších podkladů rozhodnutí neplyne, že by byl žalobce v Rumunsku vystaven riziku nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 3 odst. 2 citovaného nařízení 604/2013. Dle názoru soudu, žalovaný se v napadeném rozhodnutí dostatečným, jasným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s otázkou možné existence systémových nedostatků hrozících

v Rumunsku, z hodnocení veškerých získaných informací uvedl na straně 3-4 a s jeho závěry se soud zcela ztotožňuje. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně na základě objektivních a důvěryhodných zdrojů popisujících stav dodržování lidských práv a azylový systém v Rumunsku. Žalobci nelze přisvědčit, že by situace v Rumunsku byla taková, že by odpovídala systémovým nedostatkům ve smyslu článku 3 odst. 2 Nařízení, a tedy že by nebylo možno jej do Rumunska předat. Je nutno poznamenat, že samotný obecně nižší standard humanitární ochrany a životních podmínek, v nichž se žadatelé v Rumunsku nacházejí, a to ve srovnání s nejvyspělejšími a nejbohatšími zeměmi EU, v žádném případě nezakládá systémové nedostatky. Úroveň hygieny a celkové čistoty v azylových zařízeních nepochybně odpovídá úrovni osob tam pobývajících a pokud tyto osoby považují úklid za nucené práce, jako žalobce, pak nepochybně bude hygienický stav takového ubytovacího zařízení na nízké úrovni. To ovšem nelze klást k tíži Rumunsku. Podílení se na úklidu zařízení pro cizince jednotlivými žadateli nelze považovat za rozporný s článkem 3 odst. 2 Nařízení 604/2013. Z dokumentu – Informace OAMP, který byl podkladem rozhodnutí žalovaného také plyne, že žadatelé o mezinárodní ochranu, kteří nedisponují vlastními prostředky a jejichž žádost není žádostí opakovanou, mají nárok na hmotnou a finanční pomoc sestávající z ubytování v azylovém středisku, peněžní příspěvek na stravu, ošacení a kapesné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela přiléhavě poukázal na to, že žalobce si cestu do Evropy hradil z vlastních zdrojů. Zaplatil-li převaděči za ilegální převoz 1 300 Eur, lze předpokládat, že měl vlastní finance na obstarání základních potřeb.

11. Podle článku 24 odst. 1 Nařízení č. 604/2013, pokud se členský stát, na jehož území se osoba podle článku 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d) zdržuje bez povolení k pobytu a v němž nebyla podána žádná nová žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že je příslušný jiný členský stát v souladu s článkem 20 odst. 5 a článkem 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d), může tento jiný členský stát požádat o přijetí této osoby zpět. Z citovaného ustanovení tedy plyne, že žalovaný není povinen žádost o přijetí osoby zpět učinit, avšak je zcela na jeho úvaze, zda tak učiní. Dle názoru soudu z citovaného nařízení neplyne pro žalovaného povinnost odůvodňovat zvolenou možnost rozhodujícího členského státu, zda bude postupovat dle článku 24 odst. 1 či nikoliv, jsou-li splněny podmínky pro takový postup, jako tomu bylo v posuzované věci. Žalovaný hodnotil v napadeném rozhodnutí (viz strana 4) tu skutečnost, že žalobce na území České republiky nemá žádné socioekonomické vazby a nezjistil ani jiné okolnosti hodné zvláštního zřetele, a proto nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení článku 17 Nařízení č. 604/2013 a tyto jeho závěry lze vztáhnout i na posouzení žalovaného k případnému postupu dle článku 24 odst. 1 téhož nařízení. Se závěry žalovaného se soud plně ztotožňuje a jeho úvahy soud považuje za přezkoumatelné.
12. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
13. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.08.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně